

KURJER POZNAŃSKI

KURJER POZNAŃSKI wychodzi — z wyjątkiem niedziel i świąt kościelnych — codziennie o 6. wieczorem.

ADRES dla wszelkich przesyłek: Kurjer Poznański, Poznań — Pozna.

KONTO CIEROWE: we Wrocławiu (Branie I) nr. 5348.

PRZEKŁAD w Poznaniu (w ekspedycji) m. 120 kw. 3.60 mk.

W Poznaniu w ogłoszeniach	1.80	3.50
W Poznaniu (z odwołaniem do domu)	1.40	4.20
Na pocztach (z odwołaniem do domu)	1.40	4.20
Na pocztach (z odwołaniem do domu)	1.54	4.68
W Niemczech i Austro-Węg. pod opaską	2.15	6.10
Na pocztach (z odwołaniem do domu)	2.70	8.00
Na pocztach (z odwołaniem do domu)	1.80	5.40

OGŁOSZENIA: zwykłe za jednostkowy wiersz petytowy lub jego miejsce — na stronie ogólnoludowej — 25 łanyow.

Reklamowy za jednostkowy wiersz petytowy lub jego miejsce — na stronie ogólnoludowej — 60 łanyow.

Telefonu nr. 3524.

Nr. 182.

Redakcja, administracja i ekspedycja przy ul. św. Marcina nr. 63.

Poznań, sobota dnia 10-go sierpnia 1918.

Telefonu nr. 3524.

Rok XIII.

Poznań, dnia 9. sierpnia 1918.

Nowe przesilenie w Rosji.

Po dziesięciodniowym pobycie na stanowisku ambasadora niemieckiego w Moskwie wzwany został Dr. Helfferich do Berlina celem zdania sprawy o położeniu w Rosji, gdzie zanosi się na nowe ważne zmiany. Helfferich konferował przed wyjazdem z kierującymi osobistościami Rosji bolszewickiej i poinformował ma władze rządowe o dalszym rozwoju stosunków niemiecko - rosyjskich wobec interwencji koalicyjnej w Rosji.

W Niemczech dzisiaj nikt się już nie lęka, że dni rządów bolszewickich są policzone i że przygotować się trzeba na niespodzianki. W czerwcu powiedział w Parlamencie sekretarz stanu Kühlmann, wówczas jeszcze autorytet w rzeczach wschodnich, że płynność stosunków w byłem państwie carów zaleca ostrożność i powściągliwość. W tym samym duchu kilkanaście dni później odezwał się kanclerz hr. Hertling, cytując słowa Gorczakowa: „milczymy, lecz nie jesteśmy głusi”.

W istocie trudno było pozostawać głuchym na fakty, które od pół roku, od zawarcia brzeskiego paktu, przemawiają dostatecznie głośno i dostatecznie wyraźnym językiem. Jednym z takich faktów był ten, że rząd bolszewicki, który w imieniu Rosji podpisał traktat pokojowy, stanowisko swoje w kraju, ratował krwawym terorem, prześlęgającym wszystko co pod tym względem uczynił jakikolwiek rząd rosyjski. Mnożyły się symptomy rychłego zmięczenia światłości bolszewickiej; nie widzieli ich chyba ci tylko, którym sympatyczny były niewygodne i niepożądane. Powstał ten bolszewizm, pogrążający kraj cały w chaotyczną masę kłujących się objawów samowoli wśród nielicznej stosunkowo rzeszy robotników miejskich, rozszerzył się na armię, na proletarijat ludności miejskiej i pozyskał na czas pewien chłopca za cenę hasel demagogicznych. Wnet przecież, nasyciwszy się głodem, chłop rosyjski wyczerpał cały zasób swoich inspiracji socjalistycznych, gdy zażądano od niego kategorycznie, aby oddał zboże głodnej ludności miejskiej. A równoległe z tą apostazją żywiołu chłopskiego poczęła kruszeć się coraz bardziej siła bolszewizmu, wskutek ostatecznego upadku armii i odsunięcia się od Trockiego i Lenina lewicy socjal - rewolucjonistycznej.

Położenie w kraju stało się niebawem tak straszne, że w Petersburgu i Moskwie ludzie wszelkich warstw poczęli tęsknić do interwencji jakiegokolwiek, któraby tylko zaradziła głodowi i uratowała kraj od despotyzmu bolszewickiego. Powstał dylemat Niemcy czy koalicja?

Istniały kola polityczne w Rosji, które oddawały się nadziei, że z pomocą Niemiec uda się złamać władzę bolszewizmu. Sądono, że Niemcy, mając okazję do zawarcia rzeczywistego pokoju z narodem rosyjskim, za tę cenę podarowałyby traktat brzeski zniechęconemu w Rosji. Wnet jednak objawiło się przypuszczenie, że Niemcy popierając rządy bolszewickie nie chcą wyciągać za nich kasztu w z ognia. I na podstawie takiego rozumowania powstał prąd antyniemiecki nie tylko w kołach burżuazyjnych lecz i socjalistycznych, którego najskrajniejszym objawem były zamachy w Moskwie i Kijowie. Zamachy te są jednak równocześnie dowodem bezradności i bezsilności wobec położenia w kraju. Wszystkie siły twórcze są rozbite, wszystkie zawiązki jakiegokolwiek myśli restytucyjnej nikłe i słabe. Jedynie w ten sposób wytłumaczyć sobie można, że utrzymują się przy władzy Trocki i Lenin, osłaniany garstką czerwonych gwardystów i pretorianów lotewskich.

Lecz skoro pojawia się jądro siły jak kilka pułków czesko - słowackich na Syberji, natychmiast skupiają się elementy niezadowolone, zmierzające do obalenia rządu sowjetów. Brygada czeska, której znaczenie przez długi

czas trudno było ocenić, okazała się dość licznym wojskiem, skoro działać może na przesłonięciu od Wołgi do Omka. Wraz z nią działają przeciw bolszewikom wojska syberyjskie i kozacy.

Takie stadium położenia w Rosji wybrała sobie koalicja dla interwencji. Od północy i wschodu, od Archangielska i Władywostoku posuwają się wojska koalicyjne Anglików i Francuzów, Japończyków i Amerykanów koncentrycznie ku środkowi Rosji. Plan jest oczywisty: chodzi o próbę restauracji siły przedrewolucyjnej wschodniego mocarstwa i odbudowanie frontu wschodniego przeciw Niemcom. Nie podobna się kusić o przywidzanie, w jakim stopniu uda się koalicji plan ten przeprowadzić. Niema wątpliwości, że potrzebny długiego czasu na opanowanie tego olbrzymiego chaosu, jaki wytworzyła rewolucja w państwie. Rosyjska burżuazja, szlachta, duchowieństwo, inteligencja okazały się niezdolne do opanowania wybuchu. Jeżeli jednak z zewnątrz przyjdzie pomoc, proces skupiania rozproszonych sił mógłby się rozpocząć od nowa. Państwowe żywioły rosyjskie rozproszyły się, pochowały się przed niesłychanym wybuchem anarchy i rozpasania motłochu, ale ostatecznie nie znikły zupełnie, nie wymarły doświadczeniem.

Z takim stanem dzisiejszej Rosji i takimi ewentualnościami wskrzeszenia choćby częściowego siły bojowej rosyjskiej liczyć się muszą państwa centralne. Zjawili się przypuszczenia, że wobec tej nowej sytuacji mocarstwa centralne z rządem bolszewickim pójdą przeciw wspólnemu wrogowi. Są to jednak ostatecznie przypuszczenia tylko, albowiem w Berlinie i Wiedniu dostatecznie wiadomo, jakie są podstawy władzy bolszewickiej.

Ale w świetle najświeższych wydarzeń na wschodzie nieco odmienne także kształty przyjmuje ten stan rzeczy, jaki stworzył program brzeski. Istnieją w Niemczech kółka, nieprzychylnie usposobione dla traktatu brzeskiego, przekonane, że warunki tego pokoju uniemożliwiły przyjaźń niemiecko - rosyjską. Występuje przeciw takim przekonaniom „Deutsche Tagesztg.”

„Pokoju brzesko - litewski i jego warunki nie zawierają niczego, co utrudniałoby zbliżenie rosyjsko niemieckie, jeżeli wogóle istnieje potrzeba ku temu podstawy. Rozpatrywaliśmy pokój od razu ze stanowiska zabezpieczenia i przekonani jesteśmy, że charakter ten coraz więcej się uwidoczni i okaże pożytecznym. Jest to bałamucenie opinii publicznej, jeżeli się u nas tu i owdzie twierdzi, że naród rosyjski zupełnie jest rozgoryczony stratą prowincji nadbałtyckich. O takim rozgoryczeniu nie wiadomo, i nie istnieje ono. Lecz gdyby istniało, to z zabezpieczenia naszych granic i naszej przyszłości północno - zachodniej nie można by zrezygnować.”

Wiadomo, jakich kół politycznych wyrazem jest „Deutsche Tagesztg.” i wiadomo także, ile błędów popełniono w tym obozie pod względem oceniania w tej wojnie ludzi i rzeczy.

O urzędników dla krajów okupowanych na wschodzie. W Zgorzelicach (na Śląsku) ma być 1. października otwarty tak zwany uniwersytet ludowy, w którym wykłady miałyby być między innymi profesorowie z Monachium i z Jeny. Celem tej szkoły dla dorosłych jest podniesienie umysłowe szerszych mas społeczeństwa, uzdolnionych do intensywnego zawodowego działania, jak również do pracy społecznej. W pierwszym jednakże czasie zamierza kierownictwo mieć głównie na uwadze wyposażenie słuchaczy w wiadomości, potrzebne do objęcia wpływów stanowisk, w będących obecnie pod władzą niemiecką krajach wschodu. W tym celu dana będzie słuchaczom sposobność poznania języka rosyjskiego, tureckiego, bułgarskiego i nowogreckiego. Czy tego rodzaju uszczelnianie przez niemieckich roznościeli kultury wyjdzie na istotną korzyść obojczych narodów?

Pod znanymi temi pod nazwą „Drang nach dem Osten” dążnościami kryje się zwykła idea pionierskiego działania na rzecz politycznych interesów Niemiec. X. N.

Wiadomości wojenne.

Niemieckie doniesienie wieczorne.

Berlin, 8. VIII. wiecz. (WTB.) Atak Anglików między rzekami Ancre i Avre. Nieprzyjacieli wtargnął do linii naszych.

Komunikat francuski.

Francuskie sprawozdanie wieczorne z 7. 8.: Między rzekami Oise i Alsne usiłował nieprzyjacieli po gwałtownym ogniu działowym wykonać dwa napady pod Vailly i Tracy le Val; odparto je. Na wschód od Braise zniszczono naszych razem z wojskami amerykańskimi przeszła przez rzekę Vesle i usadowiła się na brzegu północnym, wystrzymując dwa gwałtowne ataki niemieckie. Na północ od Reims posunęliśmy między liniami kolejowymi do Rethel i do Laon linie nasze o 400 m. Armia wschodnia: Artilleria nieprzyjacielska ostrzeliwała energicznie pozycje nasze pod Skra di Legen. W Albanji odparto oddziały bułgarskie, usiłujące wtargnąć do linii naszych w pobliżu Gransi.

Komunikaty angielskie.

Angielskie sprawozdanie wieczorne z 7. 8.: Dalsze ataki nieprzyjacielskie rano i po południu po obu stronach drogi Bray-Corbis odparto. Pochód patrolek naszych na wschód od Robecq trwał w dalszym ciągu. Posunęliśmy linie nasze między rzekami Lawe i Clarence o ca. 1000 jardów na froncie 5 mil. Angielskie sprawozdanie przedpołudniowe z 8.: Angielska 4. i francuska 1. armia pod dowództwem gen. Haiga przeszły do dnia na szerokim froncie na wschód i południowo-wschód od Amiens do ataku. Atak rozwija się zadowalająco.

Komunikat amerykański.

Amerykańskie sprawozdanie wieczorne z 7. 8.: Na wschód od Baroches wojska nasze przeszły przez rzekę Vesle i usadowiły się nad drogą Reims-Soissons. Kontratak nieprzyjacielski rozbił się w ogniu naszym.

Komunikat włoski.

Włoskie sprawozdanie z 7. 8.: Ostrzeliwaliśmy maszerujące oddziały nieprzyjacielskie i furgony za frontem na płaskowzgórzu pod Asiago.

Zestrzelono 6 latawców nieprzyjacielskich. Albanja: Nad rzeką Semeni konnica nasza rozproszyła nieprzyjacielskie oddziały rekoncansowe. Ujęliśmy 72 ludzi i zdobyliśmy 5 karabinów maszynowych.

Sukcesy łodzi podwodnych.

Berlin, 8. VIII. (WTB.) Na obszarze blokadary naokoło wysp Azorskich i na zachód od Gibraltaru zatopiono świeżo 5 większych parowców i zagłowice o pojemności 25 tys. ton. Ładunki były po części szczególnie wartościowe. Z jednym parowcem zatopiony oprócz 370 ton amunicji metalowej pieniądze angielskie wartości pół mil. mk.

Atak na austriacki statek lazaretowy. Wiedeń, 8. VIII. (WTB.) W urzędowym doniesieniu sekcji marynarki czytamy m. i.:

Dnia 6. przed poł. krążący poza obrębem portu w Draczu statek lazaretowy „Baron Galle” zaatakowany został bombami lotniczymi i łodzią podwodną. Torpeda ugodziła w statek, lecz nie wybuchła. Ministerstwo wojny wdrożyło odpowiednie kroki, by zapobiec atakom przeciw temu niesłychanemu naruszeniu prawa narodów.

Komunikat bułgarski.

Bułgarskie sprawozdanie z 6.: Na wschód od rzeki Skumbi rozproszyliśmy ogniem trzy nieprzyjacielskie oddziały szturmowe. W pobliżu dolnej Strumy wojska nasze przepędziły kilka oddziałów greckich.

Komunikaty tureckie.

Tureckie sprawozdanie z 8.: Atak, podjęty wczorajszej nocy przez kilka kompanii nieprzyjacielskich pod Rafah, zlamal się krwawo. Po dłuższej potyczce ogniowej odrzucono przeciwnika do jego pozycji pierwotnych. Poza słabym ogniem działowym nie ważnego. Tureckie sprawozdanie z 8. 8.: Słaby ogień działowy i skuteczne walki patrolek.

Zatopienie statku duńskiego.

Kopenhaga, 9. VIII. (WTB.) Według doniesienia telegraficznego konsultatu duńskiego w Aleksandrii zatopiony został duński statek motorowy „Columbia” (6530 ton) w dn. 1. sierpnia pod Port Said. Kapitana i 38 ludzi wylądowano w Port Said, trzeci maszynista zginął prawdopodobnie.

Echa zatopienia „Konigin Regentes”.

Amsterdam, 7. VIII. (WTB.) Rada żegluga ogłosiła dzisiaj opinię swą co do przyczyn zatopienia statku holenderskiego „Konigin Regentes”. Rada jest zdania, że statek zatopiony został torpedą. Ponieważ nie znaleziono żadnych odłamków torpedy, nie da się stwierdzić pochodzenie łodzi podwodnej, która statek zatopiała.

Położenie polityczne w środkowej Azji.

Amsterdam, 7. VIII. (WTB.) Według jednego z pism tutejszych dowiaduje się „Times” z Simla że wiadomość, jakoby utworzyła się republika, obejmująca Turkiestan, Buchara, Shiwa i obszar transkapijski, nie zgadza się z faktami; konstatacja bowiem polityczna w środkowej Azji jest jeszcze chaotyczna i zmienia się bezustannie.

Przeciw obokrajowcom w Anglii.

Berno, 8. VIII. (WTB.) Ustawa angielska przeciw obokrajowcom przyjęta została w dniu 2. sierpnia przez nadkomisję z pewnymi zmianami. Najważniejsze jest to, że obokrajowcy nieprzyjacielscy mogą być naturalizowani dopiero w 10 lat po zawarciu pokoju (a nie 5 lat, jak to uchwalila Izba gmin).

Aresztowania w Grecji.

Berno, 8. VIII. (Tel. pr.) Ag. Hellenique donosi: Nadzwyczajny sąd wojenny w Kozani skazał metropolitę w Kozani na 5 lat więzienia za nieprzyjacielskie rzekomo postępowanie. Biskup w Larissa został aresztowany w Atenach. Gen. Populair aresztowany został w Lamia jako sprawca rękostu w Tebach.

Koalicja poszukuje statków.

Londyn, 8. VIII. (WTB.) Do „Times” donoszą z Buenos Aires, że rozbiły się rokowania z Szwecją o oddanie 6 statków szwedzkich.

Ministerstwo argentyńskie dla spraw zagranicznych upoważniło posła swego w Paryżu, by udał się do Hiszpanji, i zakupił tam statki handlowe w miejsce sprzedanych albo zatopionych statków argentyńskich.

Życie w Belgji.

Kopenhaga, 6. VIII. (WTB.) Poddała na norweską, która po pięcioletnim pobycie w rozmaitych miastach Belgji wróciła do kraju, dała przedstawicielowi pisma „Politiken” o Belgji pod okupacją niemiecką szereg uwagi godnych opisów, które w wysokim stopniu działają informacyjnie w przeciwstawieniu do rozszerzanych przez koalicję wiadomości o położeniu Belgów. Panna Marja Jorgensen wywodzi m. i.:

Niech Paa nie sądzi, że ludność belgijska żyje w bezustannej żałobie. Żądza bawienia się nigdy nie była tak wielką jak obecnie. Kawiarnie i teatry są co wieczór przepelnione, podczas gdy szersze warstwy publiczności dają do kinematografów, które otwarte są cały dzień. Wojna nie jest przedmiotem rozmów dnia, tylko w jednym punkcie wyraźnie daje się w znaki, w cenach. Wszystko jest strasznie drogie. Mięso kosztuje 30 do 40 franków, tłuszcz i masło 30—32 franków za kilo. Chłopów reszta ludności nie lubi, ponieważ wyżywiają istniejący nadmiar pieniędzy i śrubują ceny żywności do przesadzonej wysokości. Tak samo jak chłopci nie lubiani są także speculanci wojenni. Niemcy zabronili wszelkiego handlu spekulacyjnego na giełdzie towarowej, lecz belgijski stan handlarzy wojennych nie nawidzi tych przepisów i obchodzi je przy każdej sposobności. Uboga ludność Belgji cierpi oczywiście ciężko pod brzemieniem wojny, lecz amerykańskie przesyłki żywności stanowią dobrą pomoc; żywność tę rozdzielają belgijskie komitety niesienia pomocy bez wszelkiego udziału Niemców. Wywożenie robotników ustalo a i robotnicy korzystają z ogólnego nadmiaru pieniędzy.

Zabieg króla Alfonsa.

Londyn, 8. VIII. (WTB.) „Times” donosi, że król hiszpański Alfons czyni dalsze starania na rzecz rodziny carskiej. Z telegramów, jakie otrzymał, wynika, że w księżu Jerzy, który uwięziony jest w Piotrogradzie znajduje się w stanie beznadziejnym.

Sztab Generalny urzędem centralnym.

(WWPP.) Na wiadomość, że Wielki Sztab Generalny otrzymał stopień urzędu centralnego, tylko mało czytelników miało jasne wyobrażenie o słowie „urząd centralny”. Większa część pytała się zdziwiona, co to jest za nowa kategoria, o której dotychczas nie było wiadomo. Oświadczono, że przeciwieństwem do tego jest „urząd prowincjonalny”, pytających nie bardzo objaśniło. Ze ten nowy stopień miał dla Sztabu Generalnego oznaczać uznanie za jego działalność, opiewała wiadomość sama. Uznania i odznaczenia mają wywołać radość. Badano więc, w czym może leżeć powód do tej radości. Głowy polityczne, jakich wojna wielką ilość stworzyła, wpadły zaraz na przypuszczenie, że powodem tego należy szukać w pomnożeniu siły i wpływu Sztabu Generalnego.

Stopień centralnego urzędu przynosi więc głównie Wielkiemu Sztabowi Generalnemu stanowisko na zewnątrz, odpowiadające wartości pracy, przezeń wykonywanej. Prócz tego umożliwia on lepsze niż dotąd sytuowanie urzędników Sztabu Generalnego w obrębie gospodarki państwa. Z miarą wpływu Sztabu Generalnego jednak cała ta sprawa wogóle nie ma do czynienia; wpływ ten wynika z zadań stawionych Sztabowi Generalnemu, i nie zostaje zwiększonym lub zmniejszonym przez wyższy lub niższy stopień jego między urzędami Rzeczy i państwa.

O odrodzenie kulturalne Słowaczyny
węgierskiej.

Młodsze pokolenie inteligentów słowackich postawiło sobie za zadanie madziarofilską literaturę z rąk ludu słowackiego stopniowo uinać za pomocą podobnych drobnych wydań czysto słowackich. Chodzi o małe książki treści historycznej, opisy podróży, opowiadania Jana Kaliczaka, Gregora - Tajowskiego, Pawła Kuzmaniego, Martina Kukuczyna i innych autorów słowackich. Książki te ukazywać się będą w tanich wydaniach, po części zaś rozliczniecznieć się je będzie za darmo. W tym celu zawiązało się już kilka towarzystw, krzających się żywo koło zebrania odpowiednich funduszy.

Wiadomości polityczne.

Krwawe manifestacje w Hadze.
Berlin, 8. VIII. Według telegramów z
Hagi zgromadził się wczoraj przed tamtejszym
ratuszem wielki tłum publiczności, przyczem
nastąpiły demonstracje z powodu drożyzny.
Konni policyjanci dali dwie salwy. Dopiero
długo później nastąpił spokój.

Dyskusja nad protestem Dillona nie mogła się odbyć, ponieważ był spóźniony.

Ze świata.

Wszelchnica żydowska w Jerozolimie.
Berlin, 8. VIII. »Times« donosi z Kairo,
że niedawno temu położono na górze Scopus
pod Jerozolimą kamień węgielny pod gmach
wszelchnicy żydowskiej.

Nasze sprawy.

Drugim powodem tego niezlicznego zebrania może być też, rzekomo nieodpowiednia nazwa, zwłaszcza dla rzemieślników. Niejednemu mniej uświadomionemu rzemieślnikowi sady, że do klasy robotników nie należy. Do tych właśnie Panów zwracamy się w swej odezwie, i oświadczamy, że wszyscy jesteśmy robotnikami, którzy z pracy tak żyjemy. Różnice bowiem pomiędzy wyuczonym a niewyuczonym robotnikiem, na własnie zastrzegł N. S. R. które na gruncie pojęć demokratycznych nie dzieli robotników na klasy i wszystkich tak wyuczonych, jak niewyuczonych robotników jedną miarą mierzy i pragnie zespolić w gmach społeczny.

W celu tym urządzamy zebranie w sobotę dn. 10. sierpnia o godz. 7.8. wieczorem w lokalu p. Byszackiego przy ulicy Strumykowej (Bachstr.) na Wildzie, na które wszystkich demokratycznie zapatranych się sekcjow działaczy namaj zapraszamy. Wielkie i cieżkie M. F. R. przepraszamy

Składki i pokwitowania.

— * Na Zakład Niculeczalnych w Górczynie
zebrane w Kosakowie dnia 28. lipca przez grono
młodzieży na pamiątkę okrężnego 130 mk. odebra-
łam i za dar ten składam najszersze Bóg zapłać.
S. Teodora Kromolicka

Wiadomości miejscowe i potoczne

— * Przepowiednia pogody berl. stacji meteorologicznej na sobotę 10. bm.: Nicco chłodniej, przeważnie ponuro, drobne opady.

OSOBISTE

— * Ślub. We wtorek 6. bm. odbył się w kościele parafjalnym w Oberzyskach ślub p. Zofji Raszewskiej, córki Patrona Kolek rolniczych, Gustawa Raszewskiego z Jasienia, z p. Stefanem Ponikiewskim z Drobina w powiecie leszczyńskim. Aktu uroczystego dokonał, w asystencji miejscowego proboszcza ks. Ciępluchy oraz ks. prob. Jezierskiego ze Świerczyny, parafji pana młodego, ks. prob. Kielczewski z Czempinia, który też od ołtarza w pięknych i serdecznych słowach przemówił do nowożeńców. Do podniesienia uroczystego nastroju przyczynił się piękny śpiew chóru kościelnego z Kościana.

«Gazeta Polska» wyraża Młodej Parze serdeczne życzenia w imieniu szerokich kół ludowych powiatu kościańskiego, w którym panna Zofia Raszevska prawie w każdej dziedzinie życia społeczno - narodowego, czy to w służbie Miłośdziej, czy w Czytelnich Ludowych, czy organizacji Ziemiaków, gorącym zapalem i nieustraszoną i wytrwałą pracą, trwałą i wdzięczną pozostawia po sobie pamięć. W nowym, rozszerzonym zakresie zadań i obowiązków wspólnych szczęść Boże Młodej Parze i nadali

— **† S. p. Marjan Gapiński.** W czwarnek 8. bm. złożono na cmentarzu św. Marcinaśm w Poznaniu zwłoki **S. p. Marjana Gapińskiego**, kupca z Lipia na Górnym Słazku. W Zmarłym traci żona wzorowego męża, dwie córki, jedna licząca 5 lat, a druga rok, dobrego pija, kupiectwo dzielnego zawodowca, a społeczeństwo obywatela, świadomego swych obowiązków. Jak tylu innym, nie było mu dane w lepszych warunkach rozwinąć swej pracy. Zmarł w 35 roku życia. **R. i. p.**

WIADOMOŚCI MIEJSCOWE

W piątek z powodu wzrastającego powodzenia »Pod gwiazdzistą banderą«, pełen humoru i pięknych melodji wodewil C. Danielewskiego, hucznie oklaskiwany na każdym przedstawieniu.

W sobotę »Nitouche«, operetka Hervego.
grupa dotychczas przy stałe zapełnionej widowni. Rolę tytułową odтворzył p. Relewiczówna.
W niedzielę po południu »Świerszcz
za kominem« Dickens'a z występem dyr. Mo-
dziełowskiej i Szczurkiewicz'a. Szuka ta sta-
nowi prawdziwą atrakcję w obecnym sezonie.
Wieczorem raz jeszcze »Pod gwiazd-
ką handera«.

— * Korzystając z latowych darów przyrody, krząta się rążno Tow. Spiew „Harmonia” na św. Łazarzu, ażeby w niedziele, dnia 25. sierpnia w cienistym i obszarym ogrodzie p. Aradta na Wzgórzu św. Łazarza, ulica Augustowska 22 urządzić latowy koncert wokalo — instrumentalny i przez to społeczeństwu dać dowód, jak daleko postąpiło w pracy na niwie śpiewackiej. Oprócz tego uprzyjemnić pobyt w ogrodzie różne gry towarzyskie dla pań i panów oraz miłe niespodzianki dla dzieci. Niech zatem wszystkich lubowników śpiewu owieje ciepło naszych pieśni! Podajmy gromadnie na Wzgórze, wsłuchujmy się w dziewczęci tej lutni ukochanej, która czy to sielanka, czy też rzewnem łkaniem, wskrzesi w nas dawną wspomnienia i nowe wzburzy nadzieje.

Zżywny nadzieje, iż społeczeństwo polskie ze-
chce popierać nasze usiłowania i swem bieżnem
przybyciem na koncert lotowy przyczyni się do
uspokojenia tegoż, oraz zasili nas materialnie!
W tej myśli wzywamy je naszym hasłem śpiewak
kierm: — **Cześć Piesniak!**

Zarząd Tow. Apłiew. i Harmonii: na św. Łazarza,
Tadeusz Gertych, prezes, Antoni Furmaniak, sek.
Józef Przekrzycki skarbnik

— * Brak papieru gazietowego zmusił wszystkich pisma do ograniczenia różnych dodatków. Ograniczeniem tym jeszcze nie koniec. Przed tygodniem »Przewodnik Katolicki« ogłosił, że wskutek braku papieru, objętość swą musi zmniejszyć. Obecnie »Dziennik Poznański« ukazał się tylko na 4 stronach, co uzasadnia, jak następuje:

„Przyznany nam przez urząd wojenny do 1. października br. zapas papieru jest tak szczyplivy, że zmusza nas narazie do ograniczenia rozmiarów pisma i tensesam do nadzwyczaj skrupulatnego liczenia się z miejscem i to zarówno w dziale redakcyjnym jak też w ogłoszeniowym. Wobec tego w nadających nam przez przygodnych naszych korespondentów artykułach, sprawozdaniach i nekrologach itp. dokonywać musimy pewnych skrótów; ogłoszeń zaś terminowych w największej liczbie wypadków przyjmować narazie nie możemy. Przypuszczamy jednak, że starania nasze o do uzyskania większego zapasu papieru awienzone będą skutkiem pomyślnym i że w ten sposób po październiku usmakie będą trudności, które obecnie wydawnictwa tak dotkliwie dają się we znaki”.

— * Znalezione na ulicy Półwiejskiej męska portmonetkę z małą kwotą pieniędzy i kluczykiem. Odebrać można u p. Henrych, ulica Długa 13. Il n. na prawo.

KRONIKA PROWINCJONALNA

— * Naramowice. (Z życia towarzysyst.)
Radosna i wielce ważna dla wioski naszej po-
dzielić się mogę wieścią: oto odbyło nasze Kół-
tow. Przemysłowo - Ludowe, jedyne a nas narodo-
we ognisko oświatowe. Gdy w 1914 r. wybuchł
wojna, Towarzystwo zasnąło i przez te cztery
lata nie dawało znaku życia, tak iż zaprzestano
szyderczo, co robi Towarzystwo, kiedy będzie
zebranie lub zabawa? Cieszone się przedwoźnie,
zapominając, że jeszcze w kilku członkach serca
gorące biją i że są jeszcze w Naramowicach dzieł-
nie Polki, które postanowiły świecić dobrym przy-
kładem. Przy ich to bowiem pomocy nasze To-
warzystwo po czterech latach snu do nowego bu-
dziło się życia. W niedzielę 4. bm. odbyło się w lo-
kału p. Urbanśkiego walne zebranie, na którym
wybrano nowy zarząd, w skład którego wchodzi
panowie i panie: Sekretarz jako prezes, St.
Widerski wiceprezes, M. Kinnówna sekretarka, W.
Płaczek zast. sekretarki, W. Stentkówna kasjerka,
A. Widerska bibliotekarka, Lewandowska, zast.
bibliotekarki. Wierzymy, że praca w towarzystwie
postąpi rażno, odkąd Polki z Naramowic powzięły
sobie dźwignąć towarzystwo. Polki w innych mia-
stach, gdzie praca w towarzystwach zamiera,
niech wezmą sobie jako przykład siostry swe z
Naramowic.

* Kościan. (Kradzież pasów.) W nocy na czwartek skradzione z zakładów wodociagowych w Kościanie skórzane pasy rozpedowe. Po złodziejach niema narazie śladu. O ileby w miejscach skradzionych nie udało się zaraz postarać o inne, groziłby miastu na pewien czas brak wody. Na wysłedzenie złodziei magistrat wyznaczył 300 mk. nagrody. Jak wiadomo, za kradzież pasów

— * **Gosyń.** (Wizytacja Arcypasterka.) W niedzielę 4. bm. odwiedził parafję naszą Najprzew. ks. Arcybiskup Dr. Dalbor, celem udzielenia sakramentu Bierzmowania. Była to dla wszystkich parafjan chwila serdecznej radości. Celem godnego przyjęcia Najdoskońszego gościa utworzył się komitet, składający się z kilku panów, który kierował i dopomagał przy dekoracji miasta. **Urocz.** **Młodni** **przedstawili** **miał** **ks. Arcypasterz,** **przetawiając** **sie** **w** **godną** **kierującą** **i** **chwalącą**

W dniu 20. lipca b. r. poległ na polu walki, po 3 1/2-letnich trudach wojennych, mój najukochańszy i najdroższy mąż, ojciec, nasz zięć i szwagier ś. p.

Władysław Rafiński

w 36. roku życia. Nabożeństwo żałobne za spokój duszy Jego odbędzie się w kościele ławnym w Klecku we wtorek, dnia 13. bm., o godzinie 9 i pół przed południem, o czym donoszą

w ciężkim smutku pogrążeni

żona z synkiem i rodzina.

Klecko, Żnin, dnia 8. 8. 18. n3829

W środę, dnia 7. b. m., o godzinie 11 i pół wieczorem, zasnął w Bogu, opatrzony św. Sakramentami, po długiej chorobie, nasz najdroższy, jedyny syn, ukochany brat, szwagier i wuj ś. p.

Czesław Albiński

w 33. roku życia.

Pogrzeb odbędzie się w niedzielę, dnia 11. b. m., o godzinie 5. po południu, w Sierakowie, o czym donoszą krewnym i znajomym

ciężko strapieni

rodzice i rodzeństwo.

Sieraków, dnia 8. sierpnia 1918. n3837

W czwartek, o godzinie 11 i pół w nocy powołał Pan Bóg do Siebie naszego najdroższego synka i bratka, kochanego siostrzeńca, wnuczka i bratanka

Radosława

w 7. wiosnie życia. Pogrzeb odbędzie się w niedzielę, dnia 11. bm., o godzinie 4. po południu, z domu żałoby.

ciężko strapieni

rodzice Ignacostwo Dziekanowie z rodziną.

Miłosław, w sierpniu 1918. n3852

Wielbnemu Duchowieństwu, krewnym i znajomym za okazane współczucie z powodu śmierci najukochańszej naszej matki, siostry, ciotki i babki ś. p.

Teofil z Gronwaldów Hauerowej

składają serdeczne

Bóg zapłać!

syn i rodzina.

Poznań, w sierpniu 1918. n3540

Wróciłem

Dr. Skoczyński.

n3807

Szukam kupna WILI lub stosownej KAMIENICY

w dobrym położeniu, z nowoczesnymi wymaganiami, z dużym ogrodem w mieście, gdzie wodociąg i elektryczne oświetlenie. Pośrednictwo wykluczone. Zgłoszenia do Kurjera pod n3826.

Z wpłatą 20 do 25 tysięcy mk.

kupię gospodarstwo z dogodną komunikacją, dobrą ziemią i budynkami i kompletem inwentarzem. Zgł. do eksp. nin. pisma p. n. 6471.

KUPNA

Szukam kupna folwarku

200-400 morg, dobrej ziemi, masywną zabudowaniami, kompletem żywym i martwym inwentarzem, w Kaleszynie lub na pograniczu Śląska. Zgłoszenia z dokładnym podaniem stanu gospodarstwa, hipotekek, wysokości wpłaty przyjm. eksped. pisma nin. pod lit. n3501.

Kupię mniejszych rozmiarów cegielnię,

mlyn parowy lub wodny

lub inne przedsiębiorstwo na wsi lub małym miasteczku z dogodną komunikacją kolejową. Zgłoszenia do eksp. pisma niniejsze, pod n. 6469.

Jest do wypożyczenia zaraz na pierwsze miejsce albo na drugie na

hipotekę ziemską

w całości, albo częściowo 17000 Mk. procent 5 od sta. zgóry. Zgłoszenie przyjmuje eksp. Kur. pod lit. n3465.

Zabezpieczenie bagażu w podróży

przyjmuje po niskich cenach i pod korzystnymi warunkami

Niemieckie reasekuracyjne Tow. Akc. zabezp.

Düsseldorfskie reasekurac. Tow. Akc. zabezp. n3840

Informacji udzieli

Jeneralna agentura w Poznaniu

S. Brandt

Biuro: Rybarska 12. Telefon nr. 4177.

Polecamy n3828

zasczytając umysłową pracę poborną przez czynność wynalaz. E. Harbach & Co. Ch. n. Ehrenfeld

Rzadkie dzieła!

Skarb. ec. poezji polskiej. Ułoż. Or. Ot. w pięknej oprawie (884 stron). Cena 6.50 mk. Niesiecki, Herbarz. 10 tom. W op. (znakomite utrzymywanie). Cena 450 — mk. (Wyczerpane) Wszelkiewski i człowiek. Wapniała dzieło w 6 tomach setki ilustracji, map itd. W piękn. opr. Cena 150. — Herbarz polski Czarnieckiego, w 2 tomach (wyczerpane). Cena 85 — mk. Wiadomości iyczące się przemysłu i sztuki w dawnej Polsce. Napisal J. Kosiński (Wyczerpane). Cena 15 — mk. Bloch J. Przyszła wojna. 8 wielkich tomów. Cena kompletu 60. — mk. Złota Księga — Zychliński. Tom 2, 8, 9, 11, 13, 14, 15, 16, 18, 19, 21, 24, 27, 28, 29, 30. Dostarczam dookoła pas staroży. Orgelbrand. Encyklopedia powszechna polska z ilustracjami. 15 tomów. W oprawie. Cena 250. — mk. Dzieje sztuki starożytności jaski przez X. Dr. Kruśkiewicza. Z ilustracjami. W op. n. 100. — mk. Herby szlacheckie polskie przez Z. Leszczyca. Z kol. rytmami. 2 wielkie tomy. Cena 67.50 mk. Encyklopedia handlowa — w 2 wielkich tomach z ilustracjami. Cena kompletu w oprawie 57.50 mk. Dzieje Polski Huszowane. Napisal Prof. dr. A. Sokołowski. W oprawie. 4 tomy. Cena 47.50 Słownik języka polskiego przez Rykaczewskiego. W oprawie. 8. — mk. n3839

Powyższe wydawnictwa poleca

Bogdan Chrzanowski

Księgarnia, Poznań, św. Marcin 70

Dwóch borowych

otrzymuje większy zarządek doświadczonego, który powrócił z Rosji, posiada dobre polecenia od pracodawców z Księstwa i Polski. n3845

poszuk. umieszczenia.

Komitet dla Bezdomnych

Poznań, Al. (Wilhelmstr.) 1

Osoba z dobrego domu, przy stał. muz. kł. 80 lat, znała wszystko o w. zakres gospodarstwa domowego wchodzi

poszukuje miejsca do zamieszkania.

Zgłoszenia uprasza się do eksped. Kurjera Poznań, pod lit. n3657

Ucznia

przyjmuje zaraz, z 6378

Józef Zimny, Introligator

Poznań, ul. Gołębia 6.

Starszy pomocnik

wolny od wojskowej, z brzozy, zalanterijnej i blawatnej, poszukuje odpowiedniego zajęcia. Łaskawe oferty uprasza się do ekspedycji Kurjera pod lit. n3445.

Starsza pani

oraz

panienkę

za wspóln. mieszkanie, bez utrzymania za przystępną cenę. Oferty, otaczając przysłać do eksp. nin. pisma pod lit. n3189.

Młodzieniec lat 20, wolny od wojska upoważniony do jednorocznej służby poszuk. miejsca jako

elew gospodarczy

od 1. 9. 18. Zgłoszenia przyjm. folwark Kubaśnica powiat Gostków

PRACA

Kto udziela

lekcji języka polskiego, francuskiego i niemieckiego. Zgłoszenia do eksp. Kurjera Poz. pod lit. n3538

Młody kupiec,

poszukuje posady w Rolniku.

Zgłosz. upr. do eksp. Kurj. Poz. pod lit. n3655.

Rut. biegła stenotypistka

z dłuższą praktyką — potrzebna zaraz. n3843

Import i fabrykacja technicznych olejów i smarów

W. Wichrowski — Poznań — Telefon nr. 1330.

Poszukujemy

urzednika

za roczną pensją mk. 4500. — zależnie od kwalifikacji.

Kasa Pożyczkowa e. G. m. u. H.

n3756 Olszów — Olszów.

Handlowiec branży maszyn rolniczych

posiadający długoletnie doświadczenia w dziedzinie pracy wewnętrznej, reklam jak również i organizacji zewnętrznej, który zwiadał wschodnie prowincje Niemiec, Rosji i Galicji i okazał się może do bremi rezultatami, wolny od wojskowej, poszukuje odpowiedniego zajęcia. Łaskawe oferty uprasza się do ekspedycji Kurjera Poznań, pod n3820.

Höchstpreise für Gemüse für die Provinz Posen.

Auf Grund des Gesetzes betreffend Höchstpreise von 4. August 1914 (R. G. Bl. S. 336) in der Fassung der Bekanntmachung des Reichskanzlers vom 17. Dezember 1914 (R. G. Bl. S. 516) in Verbindung mit den Bekanntmachungen vom 21. Januar 1915 (R. G. Bl. S. 25) und vom 25. September 1915 (R. G. Bl. S. 607) und unter Bezugnahme auf die Verordnung vom 3. April 1917 (R. G. Bl. S. 207) wird im Auftrage des Reichsstatthalter für Gemüse und Obst und mit Zustimmung des Provinzial-Landamts für Gemüse und Obst für die Provinz Posen folgendes bestimmt:

§ 1.

Die Höchstpreise für Grün-Bohnen, Wachs- und Perlbohnen und kleine runde Karotten ohne Kraut werden wie folgt festgesetzt:

Pfl.	Erzeuger-Preis	Großhandels-Preis	Kleinhandels-Preis
1. Bohnen: 1 Grün-Bohnen, vom 10. August 1918 bis auf weiteres je 1 Pfund	25	30 (32)*	33 (40)*
2. Wachs- und Perlbohnen, vom 10. August 1918 bis auf weiteres je 1 Pfund	35	41 (43)	53 (55)
3. Kleine runde Karotten ohne Kraut je 1 Pfund	15	19 (20)	25 (27)

* Die in Klammern beigefügten Preise gelten nur in den Städten Posen und Bromberg.

Diese Höchstpreise dürfen weder vom Verkäufer noch vom dem Käufer überschritten werden.

§ 2.

Wer den vorstehenden Bestimmungen zuwiderhandelt, wird gemäß § 8 der Bekanntmachung vom 17. Dezember 1914 (R. G. Bl. S. 516) mit Gefängnis bis zu einem Jahre oder mit Geldstrafe bis zu zehntausend Mark bestraft.

§ 3.

Vorstehende Bestimmungen treten mit dem 10. August 1918 in Kraft. Mit demselben Tage treten die Preisfestsetzungen für Bohnen und kleine runde Karotten vom 27. Juli 1913 (mit Gültigkeit vom 1. August 1918) außer Kraft.

Posen, den 8. August 1918.

Provinzialstelle für Gemüse und Obst

Verwaltungsabteilung.

n3749

Potrzebna

niańka

do jednorocznego dziecka oraz do świadczona samodzielnie pracując

kucharka

tylko z najlepszymi świadectwami, która także umie przyrządzić i gotować domowy. Zgłosz. do eksped. Kurjera Poznań, pod literą n3-80.

Panna

inteligentna pragnie zawrzeć

korrespondencję

z człowiekiem wykształconym, celownikiem, znanym, a. t. k. z. zgłoszenia pod lit. n3530 do K. P.

2 uczni ślusarskich

poszukuje zaraz.

Seeligsohn

W. Garbary 33. n378

SPRZEDAŻ

DOM

trupiętrowy z mniejszymi mieszkaniami i dwumorgowym ogrodem warzywnym i owocowym na przedmieściu Poznania z powodu choroby właściciela zaraz lub później do sprzedania. Wolaty najmniej 15 000 mk. Oferty upr. się do eksped. nin. pisma pod lit. n3341.

Dobra klacz

do gospodarskiej, lekkiej wozu i szory zaraz na sprzedaż. n3544

Ulica Wilhelmowska 20, skład ziemniaków.

zamyśl

Paniowie, najchętniej rozmawiający, raczą swe oferty złożyć w eksp. Kurjera Poznań, pod lit. n3541.

Panna lat 20, posiadająca kilka tysięcy marek pragnie dla braku znajom. zapoznać się z panem celem

żony

Inteligentny kawaler lat 41, właściciel majątku ziemskiego 500 morg dobrej ziemi, w dobrych finansowych stosunkach, dla braku znajomości szuka na tej drodze

żony.

Paniowie w wieku od 20-25 lat, z odpowiednim majątkiem, raczą łaskawe swe oferty z dołączeniem fotografii i podaniem bliższych stosunków famil. złożyć do eksped. Kurjera Poznańskiego pod n3554. Anonimów nie uwzględnia się.

żony.

Kawaler, lat 30, przemysłowiec, w średnim mieście, posiadający dobrze zasrów, skład i gotówkę 15 tys. mk. szuka na tej drodze

żony.

Panny, lub młode bezdzietne wdówki w stosownym wieku raczą łaskawe swe oferty z dołączeniem fotografii i podaniem bliższych stosunków familijnych do eksped. Kur. Poznań, pod lit. n3553. Anonimów nie uwzględnia się.

Mam do oddania większą ilość

tabaki

do zażywania.

St. Biskupski,

Ostrzeszów. n3816

Odpadki drzewa wysuszonego

jako materiał opały oddaje po 4. — mk. za centnar

Karrosien

fabryka guzików Zagórze 6 a T. z o. p. n3841